

הוכן ע"י כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים • מיקוד 91430

טל/פקס 6515004 (אחה"צ) daf@dafyomi.co.il

זבחים דף ע' ע"א

האם חלב בהמה או חיה של נבילה או טריפה מטמא טומאת נבילות?

טמאה	טהורה	
מטמא	אינו מטמא	בהמה
מטמא	להו"א - לרש"י: אינו מטמא ²¹ - לרבינו תם: מטמא ²² למסקנא: מטמא ²³	חיה

זבחים דף ע' ע"ב

מינים דלהלן שמלקן או ערפן, האם טהרו מטומאת נבילות אליבא דר' מאיר?

ערף על החלל עז	מלק בני יונה בעלי מומין וכן אווזים ותרנגולים מוקדשים	
טהר	לא טהרו ²⁴	לר' יוחנן
איבעיא ²⁵	טהרו	לר' אלעזר

²¹ הנה רש"י גורס בהו"א: אלא האי טריפה מיבעי לאיתויי חיה וכו', והיינו שבא לומר מקרא דטריפה לרבות שגם חלב חיה טהורה שנתנבלה יעשה לכל מלאכה, אפי' שבעלמא חלבה ובשרה דומים לאהדדי (להיתר אכילה) וא"כ לכאורה כשהבשר אסור משום נבילה היה לאסור גם את חלבה, קמ"ל טריפה, לומר שאינה מטמאה.

²² ר"ת [בתד"ה אלא] גורס: אלא למעוטי חיה מ"ט וכו', והיינו שטריפה בא לומר שחלב חיה מטמא טומאת נבילות.

²³ למסקנא דרשו מדכתיב יעשה לכל מלאכה ואכל לא תאכלוהו, מי שחלבה אסור ובשרה מותר (בהמה) - יצאה חיה שחלבה ובשרה מותר - שחלב טריפה שלה טמא.

²⁴ ס"ל דכל מה שהתיר ר"מ הוא דוקא מין הראוי לגבי מזבח, ואז אפי' אם הוא טריפה טהר, אולם בעלי מומין שבין כה אינם ראויים וכן אווזים ותרנגולים, בזה לא מהני מליקתן לטהרן מטומאת נבילות.

²⁵ הסתפק ר' ירמיה אליבא דר' אלעזר (בשיטת ר"מ) האם דוקא אווזים שהם מין עופות, אולם עז שאינה מין עגלה [דזה בהמה גסה וזה בהמה דקה, ובעוף לא חילקנו בעלמא בין גס לדק] לא, ר"ל דאף אם מצינו שעריפה על החלל מטהרת בעגלה מ"מ לא מצינו בדבר אחר, או לא שנא.

הוכן ע"י כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים • מיקוד 91430

טל/פקס 6515004 (אחה"צ) daf@dafyomi.co.il

זבחים דף ע' ע"ב - המשך

שור שלא נגמר דינו שנתערב בשוורים דלהלן, מה דינם לרבנן²⁶ דפרק הנשרפים? [תד"ה אפילו].

בנתערב בשוורים מהעליה	בנתערב בשוורים שנגמר דינם	
פטורים	יסקלו כולם ²⁷	לרבינו יצחק
פטורים ²⁹	פטורים ²⁸	לרבינו תם

²⁶ ר"ל דנחלקו רבנן ור' יהודה בזה, דרבנן אמרי שכולם פטורים, ור"י אמר שכונסים אותם לכיפה.

²⁷ ק"ו ממשנתנו, ומה בנתערבה חטאת המתה בזבחים דהיתרא - אמרינן שימותו כולם אף שיש הפסד קדשים, היכא שנתערב שור הנסקל באיסורא ושל הדיוט לא כ"ש שימותו. ורבינו יצחק לא גורס שם: שנתערבו בשוורים שנגמר דינם, אלא בשוורים סתם.

²⁸ ר"ת הוכיח כגירסת הספרים: שנתערבו בשוורים שנגמר דינם - פטורים, ושאני מתניתין דהכא שאמרה שימותו כולם ולא מועיל לכובשם ושיניידו - הוא משום שגזרינן שמא יבואו י' כהנים בבת אחת וכו' ועוד כמה תקלות. [אמנם גם מה שאמר שם שפטורים, אין הכוונה שמותרים בהנאה - אלא שלא הטריחו לב"ד לסוקלם, א"נ שלא יבואו לאיחלופי באדם, וכשישחטו או ימותו כולם אסורים בהנאה].

²⁹ וס"ל לר"ת שבאופן זה אפי' אם היה שור שנגמר דינו, נמי נכבשינהו וניידן וכל דפריש וכו'.